

O T S U S

Tallinn

11.10.11 nr 7.1-2/11-075

AS Revekor Linte ja Ruusa võrgupiirkonnale müüdava soojuse piirhinna kooskõlastamise kohta

1. HALDUSMENETLUSE ALUSTAMINE

Kaugkütteseaduse (KKütS) § 29 punkt 5 järgi on Konkurentsiametil (KA) õigus kooskõlastada soojuse piirhindu KKütS-s sätestatud juhtudel ja korras. KKütS § 29 punktide 3 ja 4 kohaselt on KA-l õigus kontrollida soojusettevõtja raamatupidamist ja saada vajalikku teavet soojusettevõtja majandustegevuse kohta ning kontrollida soojusettevõtja poolt rakendatavat hinnakujundust. KKütS § 28 lõike 1 põhjal teostab KA vastavalt oma pädevusele järelevalvet soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga tegelevate ettevõtete osas.

KKütS § 1 lõike 2 alusel peavad soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seonduvad tegevused olema koordineeritud ning vastama objektiivsuse, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetele, et tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav soojusvarustus.

KKütS § 9 lõige 1 sätestab, et KA-ga peab kooskõlastama müüdava soojuse piirhinna igale võrgupiirkonnale eraldi soojusettevõtja, kes:

- 1) müüb soojust tarbijale;
- 2) müüb soojust võrguettevõtjale edasimüügiks tarbijale;
- 3) toodab soojust elektri ja soojuse koostootmise protsessis.

KKütS § 8 lõike 3 kohaselt tuleb soojuse piirhind kujundada selliselt, et oleks tagatud:

- 1) vajalike tegevuskulude, sealhulgas soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks tehtavate kulutuste katmine;
- 2) investeeringud tegevus- ja arenduskohustuse täitmiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus.

KKütS § 8 lõige 3 määrab ära alused, mida tuleb arvesse võtta piirhinna kujundamisel, kuid ei määra, millisest arvestamise metoodikast tuleb KA-l lähtuda soojuse piirhinna kooskõlastamisel. KA on välja töötanud ja avalikustanud veebilehel (<http://www.konkurentsiamet.ee>) "Soojuse piirhinna kooskõlastamise põhimõtted" (edaspidi Metoodika), mis kinnitati 30.06.2009 KA

peadirektori käskkirjaga nr 1.1-2/09-0016. Metoodika puhul on tegemist kaalumisreeglite kehtestamisega eelkõige haldusele enesele suunatud halduseeskirja (haldusesisese akti) vormis, mis on otsustusprotsessis kaalutusõiguse teostamisel abistavaks vahendiks ning on siduv haldusorganile. Metoodikat kohaldatakse järgitakse võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtet.

Seega juhindub KA soojuse piirhinna kooskõlastamisel KKütS § 8 lõikest 3 ning KA poolt välja töötatud Metoodikast. Metoodikat rakendatakse järgmistel eesmärkidel:

- 1) tarbijate kaitsmine;
- 2) regulatsioonivõtete kasutamine, mis võimaldavad ettevõtjatel jääda majanduslikult ja finantsiliselt elujõuliseks, s.o katta jooksvad ärikulud ja finantseerida oma- ja võõrvahendite arvel vajalikke investeeringuid;
- 3) luua ettevõtjale piisav motivatsioon oma tegevuse efektiivsemaks korraldamiseks;
- 4) tagada investoritele vastuvõetav tulu nende poolt investeeritud kapitalilt ehk vähemalt samaväärne tulu, mida nad saaksid teistelt sama riskiastmega investeeringutelt.

Metoodika p 6.7 lähtuvalt kasutab KA soojuse hinna põhjendatuse kontrollimisel alljärgnevaid meetodeid:

- 1) kulude dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus tarbijahinnaindeksi dünaamikaga;
- 2) ettevõtte ärikulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste ettevõtetele nn *benchmarking*;
- 3) erinevate kulukomponentide põhjendatuse analüüs eksperthinnangute põhisel;
- 4) tehniliste näitajate analüüs (nt soojuse kadu võrkudes, kommertskaod, soojuse tootmise kasutegurid jms).

KKütS § 9 lõikest 9¹ tulenevalt on soojusettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad soojuse hinda tarbijale, ja esitama KA-le uue piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul, arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui 5 protsendi võrra.

KKütS § 9 lõike 6 kohaselt peab soojuse müüja KA nõudel selgitama ja põhjendama piirhindade moodustamise aluseid. KKütS § 9 lõike 9 kohaselt on KA-l õigus nõuda soojusettevõtjalt või riigiasutuselt või kohaliku omavalitsuse asutuselt lisaandmeid, kui seda on vaja piirhinna kooskõlastamise otsuse tegemiseks või esitatud andmete kontrollimiseks.

KKütS § 9 lõike 5 kohaselt teeb KA soojuse piirhinna kooskõlastamise kohta otsuse 30 päeva jooksul alates nõuetekohase hinnataotluse esitamisest. Eriti keeruka või töömahuka kooskõlastamistaotluse menetlemisel võib KA seda tähtaega pikendada 90 päevani, teatades tähtaja pikendamisest enne esialgse tähtaja möödumist taotluse esitajale. KKütS § 9 lg 7 kohaselt peatub soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse menetlemise tähtaeg, kui KA-le ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse kooskõlastamiseks.

07.10.2011 registreeris KA Revekor AS taotluse Linte ja Ruusa võrgupiirkonnale müüdava soojuse piirhinna 51,55 €/MWh kooskõlastamiseks.

1.2. Taotleja andmed

AS Revekor on kantud äriregistrisse 27.11.1996.aastal registrikoodiga 10135942 ja asukohaga Hariduse 1, Räpina, Räpina vald, Põlvamaa, kontaktidega e-mail revekor.rapina@mail.ee, telefon +372 510 8317

Aktsiaseltsi aktsiakapitali suurus on 201 600 €. Ettevõtte majandusaasta algab 01. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril. Ettevõtte ainuomanik on Räpina Vallavalitsus.

Äriregistri andmetel on ettevõtte põhitegevus:

- auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine

Kõrvaltegevusaladeks on:

- hoonete ja üürimajade haldus,
- ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse pakkumine Räpina vallas,
- hoonehalduse abitegevused,
- muu puhastustegevus,
- saunade, solaariumide ja massaažisalongide tegevus jm füüsilise heaoluga seotud teenindus.

1.3. Menetluse käik ja asjaolud

25.07.2011.a registreeris KA Revekor AS (edaspidi RE) taotluse Linte ja Ruusa võrgupiirkondades müüdava soojuse piirhinna 55,91 €/MWh kooskõlastamiseks.

27.07.2011.a. edastas KA vastuskirja RE-le, viidates puudustele 25.07.2011.a. esitatud taotluses.

05.08.2011.a. registreeris KA RE taotluse Linte ja Ruusa võrgupiirkondades müüdava soojuse piirhinna 53,66 €/MWh kooskõlastamiseks.

16.08.2011.a. edastas KA vastuskirja RE-le, viidates puudustele 05.08.2011.a. esitatud taotluses. KA palus esitada nõuetekohase taotluse hiljemalt 24.08.2011.a.

19.08.2011 vastas RE osaliselt KA poolt 16.08.2011 esitatud küsimustele.

26.08.2011.a. registreeris KA RE vastuskirja KA 16.08.2011 kirjale koos digitaalselt allkirjastatud parandatud hinnataotlusega. KA luges 26.08.2011.a. esitatud hinnataotluse nõuetekohaseks ning 26.08.2011.a. menetluse alguspäevaks. 25.08.2011.a. registreeris KA hinnataotluse lisamaterjalid ja KA 16.08.2011.a. kirjas soovitud lisamaterjalid. 26.08.2011.a. registreeris KA RE poolt edastatud parandatud hinnataotluse ja dokumendi „Põhivarade arvestamise koondregister.“

01.09.2011.a. palus KA RE-l nimetada suuremad tarbijad asulate lõikes, esitada andmed katlamajades kasutusel olevate katelde kohta, selgitada põhivarade soetus- ja jääkmaksumuste kujunemist ning ettevõtte omavahenditest soetatud varade väärtuse leidmise põhimõtteid.

02.09.2011 esitas RE KA-le digitaalselt allkirjastatud uue parandatud hinnataotluse (edaspidi Taotlus) müüdava soojuse piirhinna 53,66 €/MWh kooskõlastamiseks. Esitatud Taotluses on prognoositud müüginahuks 2 040 MWh ning lubatud müügituluks 109 470 €.

08.09.2011.a. palus KA oma kirjaga järgmisi lisaandmeid: hinnapakumisi hakkpuidu ostuks ning selle kütteväärtuse 0,69 MWh kasutamise põhjendust; elektrienergia hinnapakettide valikut tarbimiskohtade lõikes; sõidukite kütusekulu ning transpordikulude arvutamise põhimõtteid; saastetasude kujunemist (arvutuskäik); kuluridadel "Hooldus-, remondi- ja ehitustööd rajatistele" ning „Materjalid ja varuosad“ kajastatud kulused komponentide lõikes.

12.09.2011.a. vastas RE osaliselt KA poolt 08.09.2011.a. esitatud küsimustele ning ülejäänud vastused (elektrienergia hinnapakettide kalkulatsioonid, RE poolt võetud hinnapakumised hakkepuidu ostuks) esitati 13.09.2011.a..

Tulenevalt KKütS § 9 lg 7 oli ajavahemikul 09.09.2011.a.-13.09.2011.a. hinnamenetlus peatunud.

16.09.2011.a. edastas RE sihtfinantseerimise ja ettevõtte omavahenditest soetatud varade arvustuse tabeli, kus eristas ettevõtte omavahenditest soetatud varadelt arvestatud kapitalikulu ja sihtfinantseerimisega soetatud põhivaradelt arvestatud kapitalikulu.

19.09.2011.a. edastas RE põhivarade soetamiseks sõlmitud sihtfinantseerimise lepingud.

20.09.2011.a. edastas KA RE-le täpsustavad tähelepanekud seoses madalate saastetasude ja elektrienergia kuludega võrreldes KA arvutustega. Samuti pidas KA vajalikuks soojusarvestite kapitaliseerimist 10.a jooksul. KA palus selgitada, kuidas on RE Taotluses leidnud põhjendatud tulukuse väärtuse.

26.09.2011.a. registreeris KA Revekor AS poolt esitatud parandatud soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse, soovides kooskõlastada müüdava soojuse piirhinnaks 51,37 €/MWh.

27.09.2011.a. edastas RE 20.09.2011.a. KA poolt soovitud küsimustele vastused ning 2011.a. tehtava investeeringu kohta hinnapakumised koos põhjendusega. Samuti esitas RE sihtfinantseerimisega ja ettevõtte omavahenditest soetatud põhivarade soetusmaksumused erinevate aastate lõikes.

27.09.2011.a. registreeris KA Revekor AS taotluse Linte ja Ruusa võrgupiirkonnale müüdava soojuse piirhinna 51,41 €/MWh kooskõlastamiseks.

03.10.2011.a. edastas KA RE-le täpsustavaid küsimusi 2009.a. trassikao kujunemise kohta ning palus täpsustada, kas katlamajast väljuv trassi sisestatav soojus on mõõdetud. Samuti teavitas KA, et hinnataotluste korduvate täpsustamiste tõttu pikendab KA soojuse piirhinna menetlemise tähtaega kuni 90 päevani.

05.10.2011.a. vastas RE KA poolt 03.10.2011 esitatud küsimustele, selgitades et 2009.a. trassikao osas oli tehtud andmete sisestamisel hinnataotluses viga. Samuti selgus RE vastuskirjast, et Linte katlamajast väljuvat soojust ei mõõdetata, puudub soojusarvesti.

Tulenevalt KKütS § 9 lg 7 oli ajavahemikul 04.10.2011.a.-05.10.2011.a hinnamenetlus peatunud.

07.10.2011.a. registreeris KA Revekor AS poolt esitatud parandatud soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse, soovides kooskõlastada müüdava soojuse piirhinnaks 51,55 €/MWh. RE lisas taotlusesse 2012.a investeeringuna Linte katlamajja soojusarvesti paigaldamise maksumuse 2 100 €.

Alljärgnevas Tabelis 1 on kajastatud müüdava soojuse piirhinna arvutuse aluseks olevad hinnakomponendid prognoositaval müügi mahul 2 040 MWh alljärgnevalt:

Tabel 1. RE 07.10.2011 taotluse andmed

	Ühik	Hinnakomponent
Tootmiskaht	MWh	2 538
Soojuse tootmise keskmine kasutegur	%	85,86
Trassikadu	%	19,62
	MWh	498
Soojuse müügi maht	MWh	2 040
Puiduhakke/saepuru kütteväärtus	MWh/m ³	0,69
Primaarenergia kogus	MWh	2 956

Primaarenergia hind	€/MWh	19,56
Puiduhakke sisseostuhind	€/m ³	13,50
Puiduhakke kogus	m ³	4 284
Ostetud elektrienergia kogus	kWh	52 910
Muutuvkulud	tuh.€	62,09
kulud puiduhakke ostuks	tuh.€	57,83
kulud elektrienergiale ostuks	tuh.€	4,26
Mittekontrollitavad kulud	tuh.€	0,39
keskkonna kulud (saastetasu)	tuh.€	0,39
Tegevuskulud	tuh.€	39,15
materjalid ja varuosad	tuh.€	4,73
hooldus-, remondi- ja ehitustööd rajatistele, seadmetele	tuh.€	5,50
transpordikulud	tuh.€	1,20
ettevõtte üldjuhtimiskulud	tuh.€	8,00
sõidukite kütusekulu	tuh.€	2,3
tööjõukulud koos maksudega	tuh.€	17,42
Kapitalikulu	tuh.€	1,40
Põhjendatud tulukus	tuh.€	2,14
KULUD KOKKU ehk lubatud müügitulu	tuh.€	105,17
SOOJUSE PIIRHIND	€/MWh	51,55

Alljärgnevalt esitab KA seisukohad RE kooskõlastamisele esitatud müüdava soojuste piirhinna kohta hinnakomponentide lõikes, võttes arvesse ettevõtte esitatud algandmeid (vt Tabel 1) ja menetluse käigus esitatud lisaselgitusi ja -andmeid.

2. RE ÜLDISELOOMUSTUS

Tabel 2 annab ülevaate ettevõtte poolt esitatud tootmiseseadmete, soojustrasside ning klientide kohta.

Tabel 2. RE üldandmed vastavalt taotlusele

Üldandmed	Ühik	2009	2010	2011	2012	2013
Katlamajade arv võrgupiirkonnas	tk	2	2	2	2	2
Linte katlamaja, 2005, puiduhake	MW	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Ruusa katlamaja, 2008, puiduhake	MW	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Ülesseatud soojuste tootmise seadmete võimsus	MW	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Soojustrasside pikkus	km	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
<i>sh rekonstrueeritud</i>	km	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Klientide arv (hoonete valdajate arv)	tk	16	16	16	16	16

Linte ja Ruusa katlamajade teeninduspiirkonna müügitulu 2010.a-l moodustas ettevõtte kogu müügitulust 7,58%. Linte katlamaja on 2005.a rekonstrueeritud täielikult, samuti ehitati katlamaja ümber puidukütusel töötavaks, paigaldati veekatel Reka HKRSV-500, reservkatlana on kasutusel halupuuga köetav katel LUK-300. Ruusa katlamaja rekonstrueeriti täielikult 2008.a ning selle käigus ehitati katlamaja ümber puidukütusel töötavaks, paigaldati veekatel Reka HKRSV-500, reservkatlana on kasutusel halupuuga köetav katel LUK-300. Käesolevaks ajaks on soojuste tootmine viidud poolautomaatrežiimile. Katelde koguvõimsus on 1,1 MW. RE kaugküttevõrku on ühendatud 16 hoonet, mille arv tariifiaastal 2012 jääb samaks. Ettevõtte suurimad soojuste tarbijad on: 1) Ruusal: Ruusa Põhikool, Ruusa külakeskus-lasteaed ja 24-korteriga elamu; 2) Lintes: OÜ Bellus, Külakeskus ja 18-korteriga elamu. Soojuse jaotamine

toimub 2,0 km pikkuse kaugküttevõrgu kaudu, millest 50% on rekonstrueeritud. 2014-2015.aastaks on planeeritud trassi renoveerimine ülejäänud 1,0 km osas.

Käesoleval hetkel kehtib Linte ja Ruusa katlamajade teeninduspiirkonnas Räpina Vallavalitsuse poolt 16.09.2008 vastu võetud korraldusega nr 524 kinnitatud soojuse piirhind 46,02 €/MWh (ehk 720 EEK/MWh), mis kehtib alates 01.01.2009.a.

Taotluses esitas RE tegelikud andmed ettevõtte majandusaastate 2009 ja 2010 kohta ning prognoositud andmed 2011.a ja 2012.a kohta. Vastavalt Metoodikale võtab KA analüüsimisel aluseks 2009-2010.a. tegelikud andmed ja kuna kooskõlastamiseks esitatud uus soojuse piirhind rakendub tarbijatele peamiselt 2012. majandusaastal, on KA soojuse piirhinna põhjendatuse analüüsimisel aluseks võtnud ettevõtja poolt tariifiaastaks 2012 prognoositud näitajad.

3. SOOJUSE MÜÜGIMAHT NING TOOTMISE EFEKTIIVSUS JA TEHNILISED NÄITAJAD

Müügimahule hinnangu andmine on oluline, kuna Metoodika punkti 8.4 kohaselt on see aluseks soojuse piirhinna arvutamisel. Soojuse piirhind saadakse, kui soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks vajalikud põhjendatud kulude ja tulukuse summa jagatakse soojuse müügimahuga. Seega, mida väiksem on müügimaht, seda suuremaks kujuneb soojuse piirhind. Metoodika punkti 8.4 kohaselt kujuneb soojuse piirhind alljärgneva valemi alusel:

$$hind = \frac{T_{lubatud}}{m} \left(\frac{\text{€}}{MWh} \right)$$

kus:

$T_{lubatud}$ - regulatsiooniperioodil lubatud müügitulu soojuse müügil;
 m - regulatsiooniperioodil müüdiv soojuse kogus.

Metoodika punkti 8.2 kohaselt lähtutakse lubatud müügitulu suuruse kindlaksmääramisel alljärgnevast valemist:

$$T_{lubatud} = K_{tegevus} + A + T_{P.T}$$

kus:

$T_{lubatud}$ - lubatud müügitulu ehk regulaatori poolt reguleeritavate hindade alusel ettevõtja poolt regulatsiooniperioodil saadav müügitulu;
 $K_{tegevus}$ - ärikulud, mis ei sisalda reguleeritava tegevuse kapitalikulu (põhivara kulumit);
 A - kapitalikulu;
 $T_{P.T}$ - põhjendatud tulukus (ärikasum).

Metoodika punkti 2.20 kohaselt on regulatsiooniperiood - periood, mil ettevõtja rakendas KA poolt kooskõlastatud soojuse piirhinda. Regulatsiooniperioodideks on 12 kuulised ajavahemikud alates KA poolt kooskõlastatud soojuse piirhinna rakendamisest. Regulatsiooniperiood ei pea kattuma kalendriaasta ega ettevõtte majandusaastaga. Ettevõtte poolt valitud regulatsiooniperiood on 01.jaanuar kuni 31.detsember.

3.1. Müügimaht (2 040 MWh)

RE taotlus müügimahu osas

Esitatud Taotluses prognoosis RE 2012. majandusaasta soojuse müügimahuks 2 040 MWh.

KA seisukoht müügimahu osas

Taotluses toodud andmete alusel on KA koostanud tabeli 3.

Tabel 3. RE müügimaht

	Ühik	2009	2010	2011 prognoos	2012 prognoos
Soojuse müügimaht	MWh	1 896	2 098	2 050	2 040
Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		11	-2	0

Tabelist 3 nähtub, et 2010.aastal on müügimaht suurenenud 2009.a.-ga võrreldes 11%, tingituna külmematest talvekuudest. Tariifiaastaks 2012 prognoosib ettevõtte müügimahu vähenemist 2,8% võrra võrreldes 2010.a ($2\,040/2\,098 \cdot 100\% - 100\% = 2,8\%$). Kuna RE müügimahu prognoos on kõrgem viimase kahe aasta keskmisest müügimahust $[(1896+2098)/2 = 1\,997 \text{ MWh} < 2\,040]$, siis loeb KA põhjendatuks müügimahtu 2 040 MWh.

KA nõustub ettevõtte poolt Taotluses esitatud müügimahu prognoosimise põhimõttega ja peab põhjendatuks tariifiaastaks prognoositud soojuse müügimahtu 2 040 MWh.

3.2. Trassikaod (498 MWh ehk 19,6%)

Metoodika punkti 6.9 kohaselt võetakse soojuse piirhinna arvestuses aluseks soojuse jaotamise näitajad, mis on kooskõlas Metoodika punktis 6.9.1 toodud miinimumnõuetega. Metoodika punktis 6.9.1. eeldatavad tehnilised miinimumnõuded soojuse jaotamisel trassikadudele on 2012.aastal mitte üle 20%.

Metoodikas on toodud kadude miinimumnõuded (millest kõrgemat trassikadu ei aktsepteerita) kaugkütetrassides eesmärgiga, et täita kaugkütteseaduse (edaspidi KKütS) § 5 lõikest 1 tulenev nõue, mille kohaselt peab kaugküte olema efektiivne. Trassikao miinimumnõuete osas on arvestatud Eestis olemasolevate kaugkütetrasside keskmist trassikao määra. Kaasaegse tehnoloogia kasutusele võtmisega on saavutatud Eesti efektiivsemates kaugkütte võrgupiirkondades trassikadu alla 16% (mõnedes isegi alla 10%). Trassikadude tehniliste nõuete sätestamise eesmärgiks on motiveerida soojusettevõtjaid tegema uusi investeeringuid trassikao vähendamiseks ning kaitsta tarbijaid ebaefektiivse jaotusteenuse jätkamise eest. Soojuse piirhindade kooskõlastamisel võtab Konkurentsiamet aluseks kooskõlastamisele eelnenud aastate trassikao tegelikud näitajad, mis ei või olla kõrgemad Metoodika punktis 6.9.1 toodud tehnilistest nõuetest.

RE taotlus trassikadude osas

Taotluses prognoosib RE tariifisaastal 2012 trassikaoks 498 MWh ehk 19,6% trassi antavast soojuse kogusest.

KA seisukoht trassikadude osas

Taotluse andmete alusel on KA koostanud tabeli 4.

Tabel 4. RE trassikadu aastate lõikes

	Ühik	2009	2010	2012 prognoos
Võrku toodetav soojus	MWh	2 332	2 623	2538
Trassikadu	MWh	436	525	498
Trassikadu	%	18,7	20,0	19,6

Tabel 4 näitab, et 2012.a planeeritav suhteline trassikadu ($498/2538 \cdot 100 = 19,6\%$) on veidi madalam võrreldes 2010.a tegeliku kaoga. Samuti on võrreldes 2010.a prognoositud trassikao vähenemist absoluutväärtuses 27 MWh ($498-525 = -27$ MWh).

KA on seisukohal, et trassikadu on osaliselt sõltuv võrku toodetud soojuse kogusest, kuid osaliselt ka trasside kvaliteedist (keskkonda üle kantud soojuse kogusest) ning investeerides soojustrassidesse nende kvaliteet paraneb ja suhteline trassikadu peaks vähenema. Esitatud andmete kohaselt ettevõtte ei planeeri tariifiaastal 2012 Linte ja Ruusa piirkonnas soojustrasside investeringuid. Soojustrasside rekonstrueerimine on planeeritud läbi viia 2014-2015.aastal, peale Räpina linnas kaugkütetrasside rekonstrueerimise lõpule viimist (aastatel 2011-2012). Seetõttu peaksid alates 2014.aastast hakkama trassikadod vähenema, kuna rekonstrueeritud saab kogu kaugküttevõrk.

RE poolt 05.10.2011.a edastatud vastuskirjast KA-le selgus, et Linte katlamajas ei mõõdata toodetud soojust, seega ei täida RE KKütS § 15 lg 1, mille kohaselt peab võrguettevõtja tagama kõigi tema võrku sisenevate ja võrgust väljuvate soojuse koguste kindlaksmääramise, mõõteandmete kogumise ja töötlemise. RE põhjendas soojusarvesti puudumist sellega, et Linte katlamaja projekteerimisel ei arvestatud nimetatud nõudega.

Tulenevalt sellest, et RE ei täida KKütS § 15 lg 1 ning ei ole paigaldanud soojusarvestit võrku siseneva soojuse mõõtmiseks (katlamajas toodetud soojuse mõõtmiseks), kohustab KA RE-d paigaldama soojusarvesti Linte katlamajast võrku siseneva soojuse mõõtmiseks. Soojusarvesti peab olema paigaldatud hiljemalt 31.12.2011.a.

Vältimaks tootmise kasuteguri ja trassikao arvestamisel kasutatud toodetud soojuse mõõtmise viga, kontrollib KA neid näitajaid koosmõjus. Metoodika kohaselt on maksimaalne soojustrassi kadu 2012.aastal 20% ning katlamaja minimaalne kasutegur 85% (alla 10.a vana tahkekütuse katel), mistõttu on kaugküttesüsteemi summaarne kasutegur $0,85 \times (1-0,2) = 0,68$ ehk 68%. RE poolt taotletava tootmise kasuteguri 85,86% ja trassikao 19,6% korral kujuneb summaarseks kasuteguriks $0,8586 \times (1-0,196) = 0,69$ ehk 69%, mis on parem võrreldes Metoodika miinimumnõuete (kasutegur 85% ja trassikadu 20%) alusel arvatutuga.

Lähtudes eelpooltoodust peab KA trassikadu 19,6% ehk absoluutväärtuses 498 MWh põhjendatuks.

3.3. Tootmise kasutegur (85,86%)

Metoodika punkti 6.10. kohaselt võetakse soojuse piirhinna arvestuses aluseks soojuse tootmise näitajad, mis on kooskõlas Metoodika punktis 6.10.1 toodud miinimumnõuetega.

Metoodikas on toodud tehnilised miinimumnõuded soojuse tootmise kasutegurile kütuse alumise kütteväärtuse alusel soojuse tootmisel maagaasist, vedelkütusest ja tahkekütusest eesmärgiga, et täita kaugkütteseaduse § 5 lõiget 1, mille kohaselt peab kaugküte olema efektiivne. Nõuded soojuse tootmise kasuteguri osas erinevad sõltuvalt kasutatavast kütusest ja seadme vanusest, sest erinevate tehnoloogiate kasutusele võtmisega ja erinevate kütuste põletamisega nendes seadmetes on võimalik saavutada erinev tootmise kasutegur. Kasutegurite tehnilised näitajad on saadud Konkurentsiameti andmebaasis kajastatud maagaasist, vedelkütusest ja tahkekütusest

soojuse tootjate kasutegurite keskmisena. Soojuse piirhindade kooskõlastamisel võtab Konkurentsiamet aluseks kooskõlastamisele eelnenud aastate soojuse tootmise kasuteguri tegelikud näitajad, mis ei või olla madalamad Metoodika punktis 6.10.1 toodud tehnilistest nõuetest.

Metoodika punktis 6.10.1. eeldatavad tehnilised miinimumnõuded soojuse tootmise kasuteguri osas tahkekütusest mitte alla 80%, uutel seadmetel mitte alla 85%.

Metoodika punkti 6.10.2. alusel loetakse uuteks seadmeteks seadmeid, mille vanus on alla kümne aasta.

Tootmise kasuteguri näitaja on oluline, sest mida kõrgem on soojuse tootmise kasutegur, seda vähem kulub kütust ühe MWh soojuse tootmiseks, kahjustatakse vähem keskkonda ning kujundatakse tarbijatele soodsam hind.

RE taotlus tootmise keskmise kasuteguri osas

Esitatud Taotluses prognoosis RE tariifiaastal 2012.a soojuse tootmise keskmiseks kasuteguriks hakkepuidust 85,86%.

KA seisukoht tootmise kasuteguri osas

Taotluse andmete alusel on KA koostanud tabeli 5.

Tabel 5. RE soojuse tootmise kasutegur aastate lõikes

	Ühik	2009	2010	2012 prognoos
Hakkepuidust väljastatud soojus	MWh	2 204	2 623	2 538
Hakkepuidust tootmise kasutegur	%	85,41	85,72	85,86

Tabelist 5 on näha, et aastate lõikes on tootmise kasutegur olnud üsna stabiilne ning võrreldes 2010.a kasuteguriga (85,72%) prognoosib ettevõtte tariifiaastaks 2012 keskmisest kõrgemat tootmise kasutegurit (85,86%). Kuna ettevõtte poolt kasutatavad katlad (Linte rekonstrueeritud 2005.a ja Ruusa rekonstrueeritud 2008) on uuemad kui 10 aastat, siis on Metoodika miinimumnõuded tootmise kasuteguri osas täidetud.

Lähtudes eelpooltoodust peab KA põhjendatuks ettevõtja poolt majandusaastaks 2012 prognoositud tootmise kasutegurit 85,86%.

3.4. Soojuse tootmiseks vajalik primaarenergia (kütuse) kogus

RE seisukoht kütuste (primaarenergia) koguste osas

Esitatud Taotluses prognoosis RE tariifiaastal 2012 puiduhakke ostukoguseks 4 284 m³ aastas. Kütuse ostukoguse on ettevõtja arvutanud lähtuvalt soojuse tootmismahust, tootmise kasutegurist ja hakkepuidu kütteväärtusest. Kütuste soetamise hinnapakumised on ettevõtte võtnud erinevatelt pakkujatelt hakkepuidu kuupmeetri alusel ja tingimustel, et hakkepuu sisaldab transporti kliendi platsile ning niiskussisalduse määraks on 30-40%. Lähtuvalt varasemate aastate arvutuslikust tegelikust kütteväärtusest võtab RE aluseks puiduhakke primaarenergia koguse 2 956 MWh aastas (vt Tabel 1).

RE on arvestanud prognooside tegemisel kütteväärtust 0,69MWh/m³, mis on 0,06 MWh/m³ suurema kütteväärtusega kui varasemad pikaajalised kogemused tarnijatelt saadava hakke osas senini on kujunenud. RE-l puudub võimalus kontrollida laoplatstile toodava hakkepuidu niiskussisaldust, kuna selleks puuduvad vajalikud vahendid. Kõrgemat kütteväärtust eeldab RE 2012.-l võrreldes varasemaga, sest loodab, et ei tule nii lumerohket talve ja hakkepuu on seetõttu varasemast mõnevõrra kuivem. Peale Räpina linna kaugkütte katlamaja valmimist 2012.a-l tekib ka võimalus kontrollida hakkepuu niiskust ja kvaliteeti, sest Räpina katlamajja soetatakse

vajalik kontrolltehnika (minilabor). Pikaajalise kogemuse arvutuslik keskmine kütteväärtus on senini olnud 0,63 MWh/m³.

Biokütuse ostu puhul on tegemist vabaturu teenusega ehk vaba konkurentsiga. RE poolt soovitatav biokütuse maht on väike ning tegelikkuses toimub hakkepuidu ost selliselt, et kui piirkonnas on biomassi tootmine, siis esmalt pakutakse hakkepuitu RE-le ja peale seda Tartu ja Võru suurtele katlamajadele kuna logistiliselt on see tarnijale nii kasulikum. Kahjuks on lähipiirkonnas tehtavad hakkepuidu mahud väikesed ning valdavalt tuleb see tarnida kaugemalt asuvatest puiduhakke purustusplatsidelt, mistõttu on hakkepuidu hind ka mõnevõrra kõrgem (kuna sisaldab transpordikulusid).

RE sõnul pakutakse neile valdavalt halva kvaliteediga kütust ning parema kvaliteediga kütus müüakse suurtele ettevõtetele ning väikese mahuga soojustootjatele nagu RE jääb kehvema kvaliteediga hakkepuit. 2010.a. külmal talvel tekkis olukord, kus tarniti hakkepuitu, mis oli virnastatud nii, et lumi oli virnas oleva puidu niiskeks muutnud ja hakkepuit lõpptulemusena ei põlenud ning seda tuli segada turbaga, et üldse tuli katlas hõõguks ning tingituna suurest nõudlusest ei olnud võimalik saada parema kvaliteediga haket. 2013.a. planeerib RE investeerida 60 000 € Linte katlamaja kütusehoidlasse, mis võimaldab osaliselt varuda ette hakkepuidu talvine vajadus ning ladestada sajuperioodidel haket vihma ja lume eest kaitstuna kütusehoidlas.

Seega alates 2013.a. saab RE varuda ette osaliselt vajamineva kütuse koguse ja maandada madala kütteväärtusega kütuse ostmise riski kütteperioodil või hilisemat märgumist laoplatsil. Tulenevalt 2012.a.-l Räpinasse soetatavatest seadmetest kütuse kvaliteedi kontrollimiseks ja 2013.a. Lintesse kütusehoidla rajamisest RE eeldab, et 2013.a. peaks kasutatava hakkepuidu kütteväärtus suurema.

RE esitas kolm võrdlevat hinnapakumist hakkepuidu ostuks (vt punkt 4.1.1), kus ei olnud välja toodud pakujate poolt kütteväärtust. RE lähtub kütteväärtuse kasutamisel varasemast pikaajalisest kogemusest ning eeldab, et asjade kokkusattumisel (lumetu külm talv, vähese sajuga jne) on lootust kütteväärtuse kasvule 9,52% võrra ehk 0,63 MWh/m³-lt 0,69 MWh/m³-le, mida RE ka oma hinnataotluses kajastab tariifiaastal 2012.a.

KA seisukoht kütuste (primaarenergia) koguse osas

Kütuste (primaarenergia) ostukoguse kontrollimisel on KA lähtunud soojuse tootmismahust, tootmise kasutegurist ja kütteväärtusest vastavalt Tabelile 6.

Tabel 6. RE puiduhakke koguse arvutus aastate lõikes

	Ühik	2009	2010	2012 prognoos
Toodetud soojus	MWh	2 204	2 623	2 538
Tootmise kasutegur	%	85,41	85,72	85,86
Primaarenergia kogus	MWh	2 580	3 060	2 956
Primaarenergia hind	€/MWh	17,46	13,97	19,56
Kütteväärtus	MWh/m ³	0,63	0,63	0,69
Kütuse kogus	m ³	4 096	4 857	4 284
Kütuse hind	€/m ³	11,00	8,80	13,50
Kütuse maksumus	€	45 056,0	42 741,6	57 834,0

Puiduhakke koguse arvutus: toodetud soojus 2 538 MWh / kasutegur 0,8586 / kütteväärtus 0,69 MWh/m³ = 4284 m³, mis ühtib RE poolt hinnataotluses esitatuga.

Puiduhakke primaarenergia koguse arvutus: toodetud soojus 2 538 MWh / kasutegur 0,8586 = 2 956 MWh, mis ühtib RE poolt hinnataotluses esitatuga.

KA, kontrollinud RE puiduhakke ostukoguse arvutust on seisukohal, et ettevõtja on taotluses õigesti arvestanud puiduhakke ostukoguse ja primaarenergia koguse. **Lähtudes eeltoodust, peab KA põhjendatuks puiduhakke ostukogust 4 284 m³ ja primaarenergia kogust 2 956 MWh.**

4. SOOJUSE PIIRHINNA KOMPONENDID

Tulenevalt Metoodika punktist 6 kontrollib KA ettevõtte ärikulude põhjendatust ja lülitab hinda ainult põhjendatud kulud. Metoodika punkti 6.1 kohaselt jaotatakse analüüsi käigus ettevõtja ärikulud alljärgnevalt:

- muutuvkulud;
- mittekontrollitavad kulud;
- tegevuskulud,
- kapitalikulu.

Metoodika punkti 6.8 kohaselt võib KA tehnilise efektiivsuse tõstmiseks või tegevuskulude kokkuhoiduks määrata ettevõtjale arenduskohustuse konkreetseks ajaperioodiks.

KKütS § 7 lõige 2 sätestab, et soojusettevõtja peab oma raamatupidamises pidama eraldi arvestust soojuse tootmise, jaotamise, müügi ja nende tegevustega mitteseotud tegevusalade kohta.

RE, võtnud arvesse eelpooltoodut, esitas KA-le koos soojuse piirhinna kooskõlastamise taotlusega ka soojuse tootmise, müügi ja jaotamise tegevuse kasumiaruande ning ülevaate põhivarast ja planeeritavatest investeeringutest. Järgnevalt on analüüsitud eraldi kasumiaruande põhiosasid tulenevalt Metoodika punktist 6.1.

4.1. Muutuvkulud (62,09 tuh €)

Muutuvkuludeks on tulenevalt Metoodika punktist 6.3 arvestatud kulud, mis muutuvad oluliselt koos tootmismahu muutumisega. RE puhul on sellisteks kuludeks soojuse tootmiseks kasutatava kütuse, elektrienergia ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulud.

RE seisukoht muutuvkulude osas

Taotlusest tulenevalt prognoosib RE tariifiaastaks 2012 muutuvkulusid summas 62,09 tuh €. Eelmärgitud taotluse kohaselt moodustuvad muutuvkulud alljärgnevalt:

- biokütuste sisseostukulu – 57,83 tuh €;
- elektrienergia sisseostukulu – 4,26 tuh €;

KA seisukoht muutuvkulude osas

Järgnevalt annab KA hinnangu ettevõtte taotletud muutuvkuludele kuluridade lõikes.

4.1.1. Puiduhakke ostukulud (57,83 tuh €)

RE seisukoht puiduhakke ostukulude osas

Taotlusest tulenevalt prognoosib RE tariifiaastaks 2012 puiduhakke ostukuluks 57,83 tuh €. Ettevõtte on taotluses võtnud 2012.a kütuse ostukulude arvestamisel aluseks 16.09.2011.a. esitatud suusõnalise hinnapakkumise tarnijalt.

RE esitas KA-le esmalt kaks võrdlevat hinnapakkumist puiduhakke osas ja kajastas Taotluses puiduhakke ostuhinda 14,20 €/m³, valides pakkumistest kõrgeima hinna:

- 07.07.2011 OÜ Reinpaul poolt tehtud hinnapakkumine 14,20 €/m³, kütuse kogumaksumusega 60 832 € (mida kajastas ka kütuse kuluna aastas)
- 20.07.2011 OÜ Selmet Invest poolt tehtud hinnapakkumine 14,00 €/m³,

RE selgitas oma 19.08.2011.a. vastuskirjas nr 58, et „Kahe pakkuja hinnavahe on 1,4% kuid arvestades, et eelnevatel aastatel oli siinkandis ainus hakkepuidu tarnija OÜ Reinpaul ja alles

sellest aastast pakub haket ka Selmet Invest OÜ siis puudub meil kogemus uue pakkuja tarnekindluse ja kütte kvaliteedi osas. Hinnavahe 1,4% juures on kvaliteedil väga suur tähtsus, sest 5% suurema niiskuse juures on kütteväärtus oluliselt väiksem ja hinnavahe 1,4% seda ei kata. Praktikas on kujunenud nii, et haket toovad mõlemad firmad kui see on neile logistiliselt soodsam ehk siinkandis purustatud haket pakutakse kõigepealt meile ja alles siis Tartu või Võru linnale.“

13.09.2011.a. edastas RE teate, et tema poolt 5-st e-posti teel väljastatud hinnapakkumise päringust saadi hinnapakkumus vaid OÜ-lt Tekamer 12.09.2011 nr 2011/18, milles on toodud puiduhakke ostuhinnaks 16,00 €/m³, mis on märkimisväärselt kõrgem võrreldes varasemate pakkujate hindadega.

16.09.2011.a. teatas RE telefoni teel, et leidis tarnija, kes on nõus müüma hakkepuitu hinnaga 13,50 €/m³, mida kajastas ka 27.09.2011 esitatud Taotlus. 27.09.2011.a. edastatud e-kirjas täpsustas RE, et hakkepuidu ostmiseks hinnaga 13,50 €/m³ on suusõnaline leping sõlmitud tarnijaga Mäe-Haki Talu.

KA seisukoht puiduhakke ostukulude osas

Kütuse ostukulude analüüsimiseks on KA koostanud RE poolt Taotluses esitatud andmete põhjal Tabeli 7.

Tabel 7. RE puiduhakke ostukulud

	Ühik	2009	2010	2012 prognoos
Primaarenergia kogus	MWh	2 580	3 060	2 956
Primaarenergia hind	€/MWh	17,46	13,97	19,56
Kütteväärtus	MWh/m ³	0,63	0,63	0,69
Kütuse kogus	m ³	4 096	4 857	4 284
Kütuse hind	€/m ³	11,00	8,80	13,50
Kütuse ostukulud	€	45 056,00	42 741,60	57 834,00

Käesoleva otsuse punktis 3.4 luges KA põhjendatuks puiduhakke kogust 4 284 m³.

Puiduhakke ostuks RE esitas KA-le kolm kirjalikku hinnapakkumist ja ühe suuliselt esitatud hinnapakkumise, millest RE valis soodsaima. Nimetatud hinnapakkumiste põhjal on 4 284 m³ hakkepuidu soodsaim ostuhind 2012. tariifiaastal 13,50 €/m³, mis teeb põhjendatud kütuse ostukuluks 13,50 €/m³ * 4 284 m³ = 57 834 € ehk 57,83 tuh €

Eeltoodu põhjal kujuneb primaarenergia maksumuseks 19,56 €/MWh (57 834 €/2 956 MWh = 19,56 €/MWh), tulenevalt kütuse maksumusest ja primaarenergia kogusest. Keskmisest primaarenergia maksumusest mõnevõrra kõrgem primaarenergia maksumus tuleneb peamiselt sellest, et Linte ja Ruusa katlamajad asuvad logistiliselt halvas kohas, mistõttu kujunevad hakkpuidu transpordikulud keskmisest kõrgemaks.

Lähtudes eeltoodust, loeb KA põhjendatuks ettevõtte Taotluses toodud hakkepuidu ostukulud 57,83 tuh. €.

4.1.2 Elektrienergia ostukulud (4,26 tuh €)

RE seisukoht elektrienergia ostukulude kujunemise osas

Esitatud Taotluse põhjal soovib RE kooskõlastada elektrienergia ostukulusid summas 4,26 tuh € ehk 4 260 € ostukoguse 52 910 kWh korral. RE esitas ülevaate elektrienergia ostukulude kujunemise kohta soojuse tootmisel, kus on aluseks võetud tegelikult kasutatud elektrienergia kogused ja tegelik kaalutud keskmine hind 2009.a ja 2010.a-l. Nii Linte kui Ruusa katlamaja peakaitse on 80 A ja öise tarbimise osakaal 52,73% kogu tarbimisest. Ostukulude prognoosimisel on arvestatud AS Eesti Energia alates 01.08.2011.aastal kehtivate elektrienergia teenuste hindadega. RE märkis, et elektrienergia ostukulud sisaldavad ka šahtkaevust pumbatava veega seotud elektrienergia kulusid (katlamaja piirkonnas puudub hetkel ühisveevärk), mida kasutatakse keskküttesüsteemi veega täitmiseks (120 m³ aastas). Kuna tegemist on ebaolulise kuluga RE jaoks, siis Küsimustiku Tabelis „A.Üldiseloostus“ RE kajastab küll vee kogust 120 m³, aga hinnanguliselt 5 € suurune ostukulu Küsimustiku Tabelis „B.Kasumiaruanne“ on jäetud kajastamata.

KA seisukoht elektrienergia ostukulude osas

Tarbitavaks elektrienergia koguseks tariifiaastaks 2012 on ettevõtja prognoosinud 52 910 kWh. Elektrienergia kulu tariifiaastal ja eelnevatel aastatel on toodud Tabelis 8.

Tabel 8. RE elektrienergia ostukulud ja keskmine elektrienergia hind

	Ühik	2009	2010	2012
Soojuse müügiimaht	MWh	1 896	2 098	2 040
Elektrienergia tarbimine	kWh	53 631	52 826	52 910
Elektrienergia kogukulu	€	4 000,00	4 260,00	4 263,00
Elektrienergia keskmine hind	€/kWh	0,0746	0,0806	0,0806
Elektrienergia erikulu	kWh/MWh	28,3	25,2	25,9
Elektrienergia erikulu muutus	%		-10,98	0,49
Elektrienergia erikulu	€/MWh	2,11	2,03	2,09
Elektrienergia erikulu muutus	%		-3,75	-4,16

Elektrituruseaduse (edaspidi EITS) § 13 lg 1 kohaselt vabatarbija on tarbija, kes kasutab elektrienergiat selles tarbimiskohas, kus kalendriaasta jooksul ühe või mitme liitumispunkti kaudu on tarbitud vähemalt 2 GWh elektrienergiat. EITS mõistes ei ole RE vabatarbija ja ostab elektrienergiat suletud turult AS-lt Eesti Energia.

KA võrdles RE poolt 19.08.2011.a. edastatud andmeid (Tabelis 8.1) elektrienergia tarbimiste osas tarbimiskohtade lõikes.

Tabel 8.1 Elektrienergia tarbimine tarbimiskohtade lõikes

	Ühik	2009	2010	2012 prognoos
<i>Ruusa katlamaja</i>				
Päevane elektrienergia	kWh	7326	7713	7710
Öine elektrienergia	kWh	8082	8563	8600
Kokku Ruusa elektrienergia tarbimine	kWh	15408	16276	16310
<i>Linte katlamaja</i>				
Päevane elektrienergia	kWh	17999	17246	17300
Öine elektrienergia	kWh	20224	19304	19300
Kokku Linte elektrienergia tarbimine	kWh	38223	36550	36600

KOKKU tarbimine Lintes ja Ruusal	kWh	53631	52826	52910
		1		
Soojuse müügiimaht	MWh	896	2 098	2 040
Elektrienergia erikulu	kWh/MWh	28,3	25,2	25,9
Erikulu muutus	%		-10,98	0,49

Tabelist 8.1 selgub, et 2012.a on RE prognoosinud elektrienergia koguseks kokku 52 910 kWh, mis ületab 2010.a tegelikku taset. Prognoositavaks elektrienergia erikuluks müüdüd soojuse ühe MWh kohta kujuneb 2012.a.-l 25,9 kWh/MWh, mis on 3% ($25,9/25,2 \cdot 100\% - 100\%$) võrra suurem 2010.a. elektrienergia erikulust. RE selgitas, et kuna katlamajades asuvad masinad ja seadmed on kasutusel juba kuus aastat ja suurema eksploateerimisest tingitud kulumisastmega kui 2010.a.-l, siis sellest tulenevalt on prognoositud ka 2012.a.ks suuremat elektrienergia erikulu (kWh/MWh). Tehnoloogilisi muudatusi tootmises ei ole tehtud. RE selgitas, et 2010.a.-l langes elektrienergia erikulu (kWh/MWh) 2009.a.-ga võrreldes 10,98% (vt Tabel 8.1, veerg 2010, rida Erikulu muutus) tulenevalt sellest, et tiguajamite liigutamiseks mõeldud mootor vahetati välja võimsama vastu (varasem mootor oli liiga väikese võimsusega ning seetõttu pidevalt ülekoormatud ja sellest tulenevalt oli 2009.a.-l suur elektrienergia erikulu).

Samas tuleb märkida, et elektrienergia hinnapakettide ümbervaatomise tulemusena (2012.a) ja tiguajami elektrimootori väljavahetamise (2010.a) tulemusena saavutati 2012.a-ks prognoositavaks elektrienergia ostukulude erikuluks 2,09 €/MWh võrreldes 2009.a erikuluga (2,11 €/MWh). Võrreldes 2009.a-ga prognoosib RE elektrienergia erikulu (kWh/MWh) langust 0,95% ($2,09/2,11 \cdot 100\% - 100\%$). Võrreldes teiste sarnaste tootmismahuga võrgupiirkondadega, võib RE elektrienergia erikulu müügiimahu suhtes pidada põhjendatuks.

KA arvutas Tabelis 9 toodud andmete põhjal aastase elektrienergia summaarse ostukulu erinevate tarbimiskohtade lõikes.

Tabel 9 AS Eesti Energia hinnapakettide võrdlus RE poolt esitatud elektrienergia tarbimise baasil

	Ühik	Põhitariifiga (EN1)	Ajatariifiga (EN2)	Ajatariifiga (EN5)
Ruusa	€	1484	1410	1658
Linte	€	3019	2853	3028
Kokku ostukulud aastas	€	4503	4263	4686

KA on seisukohal, et Tabelis 9 toodud andmete põhjal on Ruusa katlamaja elektrienergia aastane ostukulu soodsaima elektrienergia paketi **Ajatariifiga (EN2)** 1 410 € ja Linte katlamaja elektrienergia aastane summaarne ostukulu soodsaima paketi **Ajatariifiga (EN2)** 2 853 €. Soodsaimate pakettidega elektrienergiat tarbides on elektrienergia ostukulud kokku aastas 4 263 € ehk 4,263 tuhat eurot. RE esitas 2012.a hinnataotluses elektrienergia aastaseks kuluks 4,263 tuhat €, mis ühtib KA poolt arvatud elektrienergia kuluga aastaks 2012.a-ks.

Lähtudes eeltoodust, loeb KA põhjendatuks ettevõtte Taotluses toodud elektrienergia ostukulusid 4,26 tuhat €.

4.2. Mittekontrollitavad kulud (0,39 tuhat €)

Mittekontrollitavate kuludena defineerib KA vastavalt Metoodika punkti 6.2.2 alusel kulusid, mis ei ole mõjutatavad ettevõtte majandustegevuse kaudu, vaid sõltuvad ettevõttevälistest teguritest (näiteks riigilõivud, maamaks, keskkonnamaksud). Metoodika punkti 6.2.3 kohaselt rakendatakse mittekontrollitavatele kuludele täielikku hindades kajastamise printsiipi, mistõttu kontrollib KA nende kulude arvestuse põhimõtteid.

RE taotlus mittekontrollitavate kulude osas (0,39 tuh €).

Taotluses prognoosis RE majandusaastal 2012 mittekontrollitavateks kuludeks 0,39 tuh €, mis moodustub:

- saastetasud 0,39 tuh € aastas.

KA seisukoht mittekontrollitavate kulude osas

KA kontrollib saastetasude kujunemist vastavalt keskkonnatasude seadusele. KA arvutuste kohaselt kujunevad saastetasud vastavalt Tabelile 10. Kasutatava puiduhakke primaarenergia kogus on saadud RE esitatud järgnevate andmete alusel: võrku antav soojus 2 538 MWh / tootmise kasutegur 0,8586 = 2 956 MWh, mille alusel kujuneb kütuse energiasalduseks 2 956 MWh*3,6 MWh/GJ= 10 641 GJ.

Tabel 10. RE saastetasud vastavalt keskkonnatasude seaduse §-le 19

Energiasaldus	10 641,60	GJ			
Primaarenergia puiduhake	2 956,00	MWh			
Saasteaine nimetus	Eriheide	Saasteainete kogus puiduhake, t	2012.a tasumäär, €/t	Asukoha koefitsient	Kokku €
Lämmastikoksiid	100,0	1,0642	91,9	1,0	97,80
Süsinikoksiid	1 000,0	10,6416	5,78	1,0	61,51
Lenduvad orgaanilised ühendid	48,0	0,5108	91,9	1,0	46,94
Tahked osakesed	240,0	2,5540	66,53	1,0	169,92
Vääveldioksiid	10,0	0,1064	66,20	1,0	7,04
Süsinikdioksiid	21,1	0,0000	2,0	1,0	0,00
Raskemetallid	0,8765	0,0093	1 240,5	1,0	11,57
KOKKU:		14,8770			394,78

Kuna KA poolt keskkonnatasude seaduse alusel arvestatud saastetasud vastavad RE Taotluses esitatuga (vt Tabel 1) andmetega, siis loeb KA põhjendatuks mittekontrollitavad kulud summas 0,39 tuh. €.

4.3. Tegevuskulud

Vastavalt Metoodika punktile 6.4 defineerib KA tegevuskuludeks (v.a. kapitalikulu) kulud, mida ettevõtja saab mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu. Hindade kooskõlastamisel ja kontrollimisel vastavalt Metoodika punktile 6.5 KA ei aktsepteeri:

1. ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
2. tarbijate poolt makstud liitumistasude arvelt ja tagastamatu abi raames soetatud põhivara kulumit (kapitalikulu);
3. sponsorlust, kingitusi ja annetusi;
4. soojuse vahendajatele makstavaid tasusid;
5. mittepõhitegevusega seotud kulud;
6. varade väärtuste muutusi (varade jääkide muutus, käibevara allahindlus, põhivara väärtuse langus, kahjum materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist ja likvideerimisest, jm);
7. kehtiva seadusandluse järgi ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid;
8. teisi, ettevõtte majandusanalüüsi käigus mittepõhjendatuks osunud kulud (nt erisoodustusega seotud maksud, kohtumenetlustega seotud kulud jms).

Metoodika punkti 6.8 kohaselt võib KA tehnilise efektiivsuse tõstmiseks või püsikulude (tegevuskulude) kokkuhoiuks määrata ettevõtjale arenduskohustuse konkreetseks ajaperioodiks.

RE taotlus tegevuskulude osas (39,15 tuh €)

Esitatud Taotluse põhjal on ettevõtte kalkuleerinud tariifiaastaks 2012 tegevuskuludeks 39 150 € ehk 39,15 tuh € .

KA seisukoht tegevuskulude osas

KA koostas RE tegevuskulude analüüsimiseks Tabeli 11. Tabeli koostamisel on KA lähtunud RE esitatud andmetest.

Tabel 11. RE tegevuskulud vastavalt taotlusele

Tegevuskulud	Ühik	2009	2010	2011 prognoos	2012 prognoos
materjalid ja varuosad	€	4 990	4 040	4 500	4 730
hooldus-, remondi- ja ehitustööd rajatistele, seadmetele	€	7 910	4 720	5 000	5 500
transpordikulud	€	1 400	1 470	1 500	1 200
telekommunikatsioonikulud	€	340	360	300	0
ettevõtte üldjuhtimiskulud	€	7 480	7 600	7 640	8 000
sõidukite kütusekulu	€	2 260	3 050	3 200	2 300
tööjõukulud koos maksudega	€	18 560	15 970	15 970	17 420
KOKKU TEGEVUSKULUD	€	42 940	37 210	38 110	39 150
Muutus võrreldes eelneva aastaga, %	%		-13,34	2,42	2,73
Kaugkütte soojuse müügiimaht	MWh	1 896	2 098	2 050	2 040
Tegevuskulude erikulu müügiimahu suhtes	€/MWh	22,65	17,74	18,59	19,19
Tegevuskulude erikulu muutus müügiimahu suhtes	%		-21,69	4,82	3,23

RE tegevuskulud olid 2009. aastal 42 940 € ja 2010. aastal 37 210 tuh € (vt Tabel 11), vähenemine 13,34%. Ettevõtja prognoosib 2012. tariifiaastaks tegevuskulude 5,21%-list ($39\,150 / 37\,210 \cdot 100 - 100 = 5,21\%$) tõusu võrreldes 2010. aasta tegeliku näitajaga. RE poolt prognoositav tegevuskulude erikulu müügiimahu kohta ei ole suurem teiste võrreldavate võrgupiirkondade keskmisest.

Järgnevalt annab KA hinnangu tegevuskuludele kulukomponentide lõikes.

Materjalid ja varuosad

RE selgitas 2012.a.-l prognoositavate kulude kasvu oma 23.09.2011.a. kirjas: „Sireli katlamaja on ehitatud 2005 aastal ja tulemas 7 kütteperiood. Ruusa katlamaja on ehitatud 2008 aastal ja tulemas 4 kütteperiood. Mida vanemaks saab katlamaja, seda suuremad on kulutused remondile ja hooldusele. Esimesel paaril kolmel aastal pole probleeme liikuvate seadmete kulumisest tekkinud riketega, kuid siis tuleb hakata välja vahetama tigusid, kraaptransportööre, katlareste, tulekindlat müüritist jne. Suurenevad kulutused materjalidele ja hooldustöödele. Kuna varasematel aastatel on olnud sellised kulutused minimaalsed, siis ei saa ette prognoosida nende kulutuste vähenemist, vaid tuleb arvestada kulutuste olulise kasvuga.

Lisaks on ehitusindeksi tõusust tekkinud ja edaspidi tekkiv kallinemine. Kallinenud on metall ja muud materjalid. Peame õigeks, et meie poolt välja toodud prognoositud kulud vastavad ka 2012 aastal tegelikkusele või on kulutused veelgi suuremad.“

Tabelis 11.2 toodu kohaselt planeerib RE materjalide ja varuosade kuludena 2012 aastaks kulusid summas 4 730 €. Materjalide kulude kasvu planeerib RE 2009.a-ga võrreldes 17%, mis on tingitud sellest, et seadmete kasutusiga hakkab väikevahenditel mööda saama või on juba amortiseerunud ja seadmed vajavad üha rohkem remonti ning sellest on tingitud ka suurem materjalikulu ning mõningast mõju avaldab ka materjalide kasvanud sisseostuhinnad. Materjalide ja varuosade puhul on tegemist igapäevase majandustegevuse tõttu kulunud seadmete remonttöödeks vajalikud materjalide ja väikevahenditega.

Tabel 11.2 RE Materjalid ja varuosad tegevuskuludes

Materjalide ja varuosade kuluartikkel	€
Katlarestitid	448
Pehmendussool	124
Hüdrosilinder	183
Kruus	640
Karpraud	212
Elektrimaterjalid, kaitsmed	83
Elektrimootor	185
Variaator	145
Katla šamott osad ja segud	123
Muud materjalide ja varuosade kulud	2 587
Kokku materjalide ja varuosade kulu	4 730

Katlarestitid on täielikult söestunud ja vajavad enne kütteperioodi algust vahetamist. RE kajastab kahe katlaresti maksumust hinnas, kuigi reaalset vajaks vahetust 8 katlaresti. Kuna eeldatav katlaresti kasutusiga on 3-4 aastat, siis kajastab RE katlareste kapitaliseerimisele analoogselt, ehk jagab kogu kulu tervele kasuliku ea perioodile.

Pehmendussoola kasutatakse vee pehmemdamiseks, et kaitsta torustikke katlakivi eest. Hüdrosilindri vahetus on tingitud sellest, et vana hüdrosilinder on kõver ning kummimansetid on läbi, remontida ei ole võimalik. Hüdrosilindri riknemine on tingitud suurest tahkete osiste mahust, sest aeg-ajalt satub silindrile kõvasid osiseid mis kraabivad hüdrosilindri tööpinna ja seetõttu ei ole hüdrosilinder enam rõhukindel. Taastamine ei ole hüdrosilindri puhul otstarbekas, sest odavam on osta uus tööpind hüdrosilindrile 183 € eest.

Kruusa kasutab iga-aastaselt RE juurdepääsutee osaliseks korrastamiseks. Kuna katlamajade rekonstrueerimise käigus jäi rahaliste vahendite puuduse tõttu lahendamata juurdepääsuteede ja ladestusplatside probleem, mille puhul on tegemist pinnasteega. Selleks, et hakkepuitu tarnivatel sõidukitel oleks mingigi võimalus katlamaja mahuti juurde pääseda, siis nende teede osaliseks korrashoiuks kasutataksegi kruusa.

Karprauda kasutab RE katelde sisemuse remondiks, sest kuumus teeb kateldele liiga ning tugiraudade puudumine katlas ei taga piisavat ohutust ning seetõttu ei lubaks ka Tehnokontrollikeskus katlaid kütteperioodi alguses käivitada.

Elektrimaterjalid summas 83 € kuluvad elektrimootori paigalduseks, mille maksumus on 185 €. Elektrimootori on läbi ja tema võimsus on liiga väike. Elektrimootor on tiguajami ringi ajamiseks ja paigaldatud 50%-line niiskussisaldusega hakke transportimiseks. Kuna hakkepuut on märjem ja halvema kvaliteediga, siis elektrimootori jõudlusest ei piisaks tiguajami normaalseks ekspluateerimiseks. Olemasoleva mootori mähis vajab vahetamist, aga majanduslikult on otstarbekam paigaldada uus mootor kuna RE peaks olemasoleva mootori madala jõudluse tõttu soetama suurema võimsusega elektrimootori.

Variaatorit kasutab RE katlamajades hakkepuidu etteandemehhanismis leevendina, et reguleerida tiguajami kiirust ja leevendada mehaanilistest löökidest tingitud avarisiid katlamajas. Variaatorid vahetatakse välja iga-aastaselt, sest tarnitav hakkepuu on tihti väga märg ja sellest tingituna ka väga suur koormus tiguajamile ja variaatorile. Seetõttu on variaatori eluiga orienteeruvalt üks aasta.

Katla šamottosasid ja segusid kasutab RE katelde puhul iga-aastaselt katelde sisemuste remontöödeks, et likvideerida eelmisel kütteperioodil kateldes tekkinud kuumakahjustusi.

2 587 € suurust kulu prognoosib RE 2012.a.-ks väikevahendite ja pisiremondi materjalide, liikumehhanismide hooldusmaterjalide, samuti hügieeni ja terviseohutusega seotud tarvikute ostuks. Näiteks: kindad, tööriided, hügieenivahendid, laagrid, mutrid, puurid, lambid, tööriistad, õlid, määrded

Hooldus-, remondi- ja ehitustööd rajatistele, seadmetele

Hooldus- ja remondikulud on 2012.a planeeritud 500 € võrra kõrgemad kui 2010.a.

Tabel 11.3. RE hooldus-, remondi- ja ehitustööd rajatistele ja seadmetele

Hooldus-, remondi- ja ehitustööd rajatistele, seadmetele	€
Lükkamine Ruusa	1 662
Lükkamine Linte	1 304
Tehnokontrolli ülevaatused	308
Tuletõrje ja valvesüsteemi kontroll	158
Mõõteaparatuuri taatlus	154
Sisseostetavad remondi- ja hooldusteenused	1 914
Kokku hooldus-, remondi- ja ehitustööd rajatistele, seadmetele	5 500

Hooldus- ja remondikulud on 2012.a planeeritud 780 € aastas kõrgematena 2010.a reaalsetest kuludest. RE selgituste põhjal on kulude kasv tingitud sellest, et sisseostetava teenuse maksumus hakke tõstmiseks ja lükkamiseks on oluliselt kasvanud. Juba käesoleval hetkel on sisseostetava teenuse hind 10% kõrgem kui 2010.a oli ja karta on veelgi teenuse hinna kasvu, mida RE ei kajasta Taotluses, küll aga on informatiivselt näha aastas 2013. Hakke lükkamise kulud Ruusal summas 1 662 € ja Lintel summas 1 304 € sisaldavad endas hakkepuidu ette tõstmist mahutisse. RE on arvestanud, et sisseostetavate teenuse töötund on 25 €. Lintes ja Ruusal kasutatakse teenust kokku orienteeruvalt 119 töötundi. Sisseostetava teenuse all kajastab RE ka katlamajade juurdepääsuteedelt lume lükkamist, juurdepääsuteede korrastamist kruusaga (juurdepääsu tee tasandamine).

Tehnokontrolli ülevaatuste puhul on tegemist iga-aastase kohustusliku OÜ Tehnokontrollikeskuse poolt läbi viidava katelde ülevaatusena. Tehnokontrollikeskus teostab ka tuletõrje- ja valveseadmete kontrolli.

Mõõteaparatuuri taatluse all kajastatakse soojusarvestite taatlemist, tulenevalt mõõteseadusest.

Sisseostetavate remondi- ja hooldusteenuste all kajastatakse elektri- ja automaatikateenuste ostukulud. RE-l omal puudub vajalike oskustega ja pädevusega personal teostamiseks eelpoolnimetatud töid.

Transpordikulud

Transpordikuludena kajastab RE meistrile makstavat kompensatsiooni isikliku sõiduauto kasutamise eest ametisõitudeks. RE arvestab regulatsiooniperioodiks 18,36% väiksemat kulu kui oli 2010.a tegelik kulu.

Telekommunikatsioonikulud

Regulatsiooniperioodil RE sidekulusid ei planeeri, sest RE peab nimetatud kulu ebaoluliseks. RE-l on asutusesisesed kõned tasuta. Varasematel aastatel on Linte ja Ruusa piirkonnale arvestatud sidekuludena 300-360 €.

Ettevõtte üldjuhtimiskulud

RE soovis lülitada soojuse piirhinda üldjuhtimiskulusid summas 8,0 tuh €, mis moodustab kogu ettevõtte üldjuhtimiskuludest 9,75%. RE on eristanud tootmise otse- ja kaudsed kulud. Kaudsete kulude all kajastab RE ettevõtte üldise juhtimise ja üldise korraldamisega seotud kulusid ehk üldjuhtimiskulusid. Üldjuhtimiskulud koosnevad kontoriruumide rendist, kontoripinnaga seotud kütte- ja elektrikuludest, audiitorteenuse kulust, juhatuse liikmete ning raamatupidaja töötasudest, sidekuludest (interneti püsiühendus, lauatelefon jm), väärtpaberikeskusele makstavast hooldustasust; koolitus- ja lähetuskuludest, perioodika kuludest ning pangateenustasudest.

RE hinnangul on üldjuhtimiskulude osakaal Linte ja Ruusa piirkonnale arvestatud varasemate perioodide kogemuse põhjal. Varasematel aastatel on jagatud Linte ja Ruusa kaugküttepiirkonnale 10% üldjuhtimiskuludest. RE edastas KA-le kulude proportsiooni leidmiseks kasutatava tabeli. Tabelist on näha, et RE jagab kulud olulises osas müügi- ja tootmisalusele. Mõningane erinevus müügi- ja tootmisaluse proportsiooni ja üldkulude jagamise proportsiooni vahel tuleneb sellest, et müügi- ja tootmisalused ei ole 100%-lises seoses. Erinevatel aastatel on muudel tegevusaladel üldjuhtimiskulude osakaal erinevatel aastatel erinev. Igal aastal leitakse proportsioonid objektiivseid aspekte arvestades.

Sõidukite kütusekulud

Sõidukite kütusekuludena kajastatakse 1,8 töömehe poolt kasutatava kahe sõiduki autokütuse kulu. RE hinnangul on töömeeste poolt igapäevaseks keskmiseks läbitavaks kilometraažiks hinnanguliselt 100 km (kütteperioodil üle 100 km päevas ja mittekütteperioodil alla 100 km päevas. RE võttis kütusekulu arvestuse aluseks kütusehinna 1,065€/liiter. Keskmise kütusekulu sõidukitel on keskmiselt 8,568 liitrit 100-le kilomeetrile. Kõrge keskmise kütusekulu põhjendusena tõi RE välja, et palju sõite tehakse nn külma mootoriga. Tööpäevi arvestas RE keskmiselt 252 aastas. Tulenevalt eelpooltoodud näitajatest leidis KA, et aastane sõidukite kütuse ostukulu on $(252 \text{ tööpäeva} * 8,568 \text{ liitrit päevas kütust} * 1,065 \text{ €/l kütuse maksumus}) = 2\,299,48 \text{ €}$, mis ühtib RE poolt esitatuga.

Tööjõukulud

Esitatud Taotluse järgi planeerib RE 2012.a tööjõukuluks 17 420 €. Keskmise tootmise seotud töötajate arv on 1,8 inimest. Tööjõukulud moodustavad 43,6% ettevõtte kogu tegevuskuludest. Kolme eelneva aasta keskmine tööjõukulu on $(18\,560 + 15\,970 + 15\,970) / 3 = 16\,833 \text{ €}$. 2012.a-l planeerib RE kolme viimase aasta keskmisega võrreldes tööjõukulude kasvuks 3,49%, mis on väiksem Rahandusministeerium veebilehel¹ 08.09.2011 avaldatud majandusprognoosist, kus tuuakse palgakasvu prognoosiks 2012.a-l 5%. Võttes aluseks tööjõukulud ja töötajate arvu,

¹ <http://www.fin.ee/doc.php?107942>

kujuneb keskmiseks brutopalgaks 600 eurot/kuus ($17\,420/12/1,8/1,344 = 600$ eurot/kuus), mis ei ületa 2010.a Eesti keskmist brutopalka. tulenevalt eeltoodust, peab KA tööjõukulusid põhjendatuks.

KA, analüüsinud ettevõtte tegevuskulusid kuluridade lõikes, peab põhjendatuks ettevõtte poolt taotletud tegevuskulusid summas 39,15 tuh €.

5. REGULEERITAVA VARA, KAPITALIKULU JA PÕHJENDATUD TULUKUSE ARVESTUS

5.1. Reguleeritava vara arvutamise põhimõtted

Metoodika punkti 3.1 kohaselt on reguleeritav vara reguleeritavas tegevuses kasutatav materiaalne põhivara ja käibekapital. Metoodika punkti 3.4 kohaselt võtab KA reeglina käibekapitali arvestuse aluseks 5% majandusaasta netoväliskäibest.

Reguleeritud vara arvestamisel on aluseks Metoodika punktid 3.6 kuni 3.8. Ettevõtja reguleeritavate varade hulka arvestab KA ainult soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks kasutatavat põhivara.

Vastavalt Metoodika punktile 3.10 ei arvata reguleeritavate varade hulka materiaalsel põhivara, mida kasutatakse mittepõhitegevuses, pikaajalisi finantsinvesteeringuid, immateriaalsel põhivara (v.a. arvutitarkvara ja programmide litsentsid), tagastamatu abi (näiteks Euroopa Liidu välisabi programmid) raames soetatud põhivara ning tarbijate poolt makstud liitumistasudest soetatud materiaalsel põhivara.

Metoodika punkti 3.12 kohaselt võrreldakse reguleeritava vara väärtust ettevõtja raamatupidamise bilansilise väärtusega. Vastavalt Metoodika punktile 3.14 on reguleeritava vara arvestus järjepidev ning jätkub kõikidel järgnevatel regulatsiooniperioodidel.

Metoodika punktist 3.3 tulenevalt arvutatakse reguleeritav vara alljärgneva valemiga:

$$RV = (RV_0 + RV_1) / 2 + KK$$

kus:

- RV - reguleeritav vara;
- RV₀ - reguleeritava põhivara maksumus regulatsiooniperioodi alguses;
- RV₁ - reguleeritava põhivara maksumus regulatsiooniperioodi lõpus;
- KK - käibekapital.

5.2. Kapitalikulu arvutuse põhimõtted

Metoodika punkti 3.16 kohaselt on kapitalikulu müüdava kauba ning teenuste hindadesse lülitatav kulu, mis on seotud materiaalse põhivara soetamisega.

Metoodika punkti 3.17 järgi on kapitalikulu eesmärk põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine kaupade ja teenuste müügi kaudu põhivara kasuliku eluea vältel. Reeglina rakendab KA käesoleva Metoodika punktides 3.16 kuni 3.30 kirjeldatud kapitalikulu arvestamise metoodikat, kus reguleeritud vara jagatakse vanaks (enne piiraastat soetatud vara) ja uueks (pärast piiraastat soetatud vara) varaks.

Hindadesse lülitatav kapitalikulu kujuneb alljärgnevalt:

$$A_{\text{hindad}} = A_{\text{enne p.a.}} + A_{\text{peale p.a.}}$$

kus:

- A_{hindad} - hindadesse lülitatav kapitalikulu
- A_{enne p.a.} - kapitalikulu enne piiraastat soetatud põhivarale
- A_{peale p.a.} - kapitalikulu pärast piiraastat soetatud põhivarale

Enne piiraastat soetatud kapitalikulu arvestatakse alljärgnevalt:

$$A_{\text{enne p.a}} = PV_{\text{jääkmenne p.a}} \times \text{norm}_{\text{enne p.a}}$$

$PV_{\text{jääkmenne p.a}}$ - enne piiraastat soetatud põhivara jääkväärtus
 $\text{norm}_{\text{enne p.a}}$ - kapitalikulunorm enne piiraastat soetatud põhivarale

Pärast piiraastat soetatud kapitalikulu arvestatakse alljärgnevalt

$$A_{\text{peale p.a}} = (PV_{\text{soetuspeale p.a}} + 0,5 I) \times \text{norm}_{\text{peale p.a}}$$

$PV_{\text{soetuspeale p.a}}$ - pärast piiraastat soetatud põhivara soetusmaksumus
 I - regulatsiooniperioodil tehtud investeeringud,
 $\text{norm}_{\text{peale p.a}}$ - kapitalikulunorm peale piiraastat soetatud põhivarale

Vastavalt Metoodikale on piiraastaks 2003.aasta.

5.3. Põhjendatud tulukuse arvutuse põhimõtted

Metoodika punktist 7 tulenevalt arvutatakse põhjendatud tulukus alljärgnevalt:

$$PT = r_{\text{lubatud}} \times RV$$

kus:

PT - põhjendatud tulukus (lubatud ärikasum)
 r_{lubatud} - lubatud tulunorm ehk $WACC$
 RV - reguleeritav vara.

KA kasutab Metoodika punkt 7.5 seisukohta, kus investeeritud varade tootlikus ei ületa ettevõtte kaalutud keskmist kapitali hinda. Vastavalt punktile 7.6 arvutatakse $WACC$ alljärgneva valemi alusel:

$$WACC = k_{\text{omakapital}} \times (OK / (VK+OK)) + k_{\text{võlakapital}} \times (VK / (VK+OK))$$

kus:

$k_{\text{omakapital}}$ -omakapitali hind;
 $k_{\text{võlakapital}}$ -võlakapitali hind;
 OK -omakapitali osakaal;
 VK -võlakapitali osakaal;
 $WACC$ - kapitali kaalutud keskmise hind.

Metoodika punkti 7.7 kohaselt lähtutakse $WACC$ -i leidmisel võlakapitali hinnast, omakapitali hinnast ja kapitali struktuurist. Metoodika punkti 7.8 kohaselt kasutab KA $WACC$ 'i arvutamisel kapitali struktuuri, millest 50% on võlakapital ja 50% omakapital. KA ei kasuta $WACC$ 'i kapitali struktuuri arvutamisel ettevõtte bilansilisi andmeid. Tururegulatsiooni tingimustes võib regulaator sekkuda ettevõtte finantseerimisega seotud otsustesse ning dikteerida kindla kapitali struktuuri või siis kalkuleerida teenuse hinnad koos kindla kapitali struktuuriga, mis võib erineda ettevõtte tegelikust kapitali struktuurist.

KA on välja töötanud juhendmaterjali kaalutud keskmise kapitali hinna ($WACC$) leidmiseks elektri-, soojuse-, gaasi- ning elektrienergia ja soojuse koostootmise ettevõtjatele nimetusega „Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna leidmiseks“ (2011.a), mis on avalikustatud KA veebilehel <http://www.konkurentsiamet.ee/?id=10947>. Nimetatud juhendi punktis 3 on tabelis 5

kajastatud 2011.a kaalutud keskmise kapitali hind (*WACC*) soojusettevõtjatele 8,18%, mille kujunemise aluseid kajastab alljärgnev Tabel 12.

Tabel 12. *WACC* arvestus (%-des)

	Soojus- ettevõte
Riskivaba 10-a Saksamaa võlakirja tulusus	3,58
Eesti riigiriski preemia	1,90
Ettevõtja võlkapitali riskipreemia	1,00
Võlkapitali hind	6,48
Riskivaba 10-a Saksamaa võlakirja tulusus	3,58
Eesti riigiriski preemia	1,90
Tururiski preemia (McKinsey)	5,00
Beeta (võimendusega 50%:50%)	0,88
Omakapitali hind	9,88
Võla- ja omakapitali osakaal (50%:50%)	0,50
<i>WACC</i>	8,18

5.4. Investeeringud

RE teostas 2011.a. investeeringuid mahus 3,96 tuh €. RE paigaldas 2011.a-l Linte katlamajja sagedusmuundurid tsirkulatsioonipumbale ja suitsutõmbe ventilaatorile, et tagada seadmete töökindlus käivitamisel ja suurtel koormustel ning läbi seeläbi vältida seadmete kiiret purunemist ja erakorralisi suuremahulisi kulutusi remonttöödele. Samuti oli investeeringute eesmärk seadmete kasutusigade pikendamine läbi säästlikuma (heaperemehelikuma) kasutamise. Elektrienergia kulu vähenemist RE seoses investeeringutega ette ei näe, sest katlamaja on alles 2005.a-l rekonstrueeritud ja tööde käigus on paigaldatud optimaalse võimsusega seadmed.

2012.a-l investeerib RE ühe soojusmõõtja paigaldamise näol Linte katlamajja. Kuna käesoleval hetkel ei täida RE KKütS § 15 lg 1 tulenevat nõuet trassi siseneva soojuse mõõtmise osas, soovib RE likvideerida nimetatud olukorra. RE paigaldab soojusarvesti hiljemalt 2011.a. lõpuks. Soojusarvesti maksumus koos paigaldamisega on RE hinnangul 2 100 €, mis sisaldab liigendust katlamajast väljuvale torustikule (ilma liigenduseta ei ole torustikul piisavalt ruumi soojusarvesti paigaldamiseks).

Hetkel on käimas suured ehitustööd Räpina kaugküttepiirkonnas ja RE-l puudub tööjõu ja rahaline ressurss teostamiseks 2012.a-l suuremahulisemaid investeeringuid. 2013.a. planeerib RE investeerida 60 tuh € Linte katlamaja kütusehoidlasse, et oleks võimalik varuda pikaajalisemalt kütust ette ning seeläbi kaitsta hakkepuitu lume- ja vihasadude eest. Praegusel hetkel mahutab Linte katlamaja hakkepuidu punker kahe päeva kütuse varu. Samuti on 2013.a.-ks planeeritud investeeringu eesmärk hakkepuidu varude olemasolu tagamine kütuse tarneprobleemide korral.

Kuna hetkel ei ole RE-le teadaolevat ühtegi avatud toetusvooru EL Struktuurifondides, kus oleksid abikõlblikud soojustrassid, siis hetkel ei saa RE planeerida Ruusa võrgupiirkonna torustike rekonstrueerimistööde täpset aega. RE planeerib esimesel võimalusel, kui mõne EL struktuurifondide meetme raames torustike rekonstrueerimine on abikõlblik, koheselt taotluse esitada torustike rekonstrueerimiseks Ruusa võrgupiirkonnas.

Lähtudes eelpooltoodust peab KA põhjendatuks ettevõtja poolt majandusaastaks 2012 prognoositud investeeringuid summas 2 100 €.

5.5. Reguleeritav vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus

RE seisukoht kapitalikulu (1,40 tuh €) ja põhjendatud tulukuse (2,14 tuh €) osas

RE 07.10.2011 esitatud taotluses on ettevõtja arvanud tariifiaastal 2012 kujunevaks kapitalikuluks 1 400 € ja põhjendatud tulukuseks 2 140 €. Kogu RE põhivara on soetatud peale 2003.a, mida Metoodika mõistes käsitletakse uue põhivarana.

KA seisukoht kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse osas

Metoodika punkti 3.16 kohaselt on kapitalikulu müüdava kauba ning teenuste hindadesse lülitatav kulu, mis on seotud materiaalse põhivara soetamisega. Järgnevalt hindab KA ettevõtte põhivarade kapitalikulu vastavalt Metoodikale ja kajastab seda Tabelis 14.

Tabel 14. RE kapitalikulu vastavalt Metoodikale

	Ühik	2009	2010	2011	2012
Amortiseeritava põhivara soetusväärtus aasta algul	tuh €	34,690	34,490	32,000	24,080
sh. maa	tuh €	1,178	1,178	1,178	1,178
Reguleeritava vara väärtus aasta alguses kokku (RV ₀)	tuh €	20,590	19,310	17,890	20,530
Investeeringud põhivarasse	tuh €	0,000	0,000	3,960	2,100
sh. maa	tuh €	0,000	0,000	0,000	0,000
Põhivara soetusmaksumuse korrigeerimine*	tuh €	0,200	2,290	0,000	0,000
<i>Põhivara kapitalikulunorm (kaalutud keskmise)</i>	%	3,83	4,43	4,91	5,85
KAPITALIKULU KOKKU	tuh €	1,280	1,420	1,320	1,400
Amortiseeritava põhivara soetusväärtus aasta lõpus	tuh €	34,490	32,000	24,080	26,180
sh. maa	tuh €	1,178	1,178	1,178	1,178
Reguleeritava vara väärtus aasta lõpus kokku (RV₁)	tuh €	19,310	17,890	20,530	21,230

* Põhivarade soetusmaksumust on vähendatud nende varade soetusmaksumuse võrra, millede jääkväärtus aasta lõpuks on 0 € ehk tegemist on amortiseerunud varaga. Amortiseeritavate põhivarade soetusmaksumus on vajalik amortiseeritavate varade kaalutud keskmise kapitalikulunormi leidmiseks.

RE kajastab oma raamatupidamises ka varade soetusmaksumusi, millede jääkväärtus on 0 €, seetõttu palus KA esitada RE-l põhivarade nimekirja koos varade soetusmaksumustega erinevate aastate lõikes (arvestades ainult nende varade väärtust, millel on jääkväärtus), mille põhjal KA arvutab kaalutud keskmise kapitalikulunormi, milleks 2012.a-l on 5,85%.

Kuna ettevõtte omavahenditest soetatud varade maht on väga väike, siis iga keskmisest suurema või väiksema kapitalikulunormiga lisanduv põhivara muudab olulisel määral kaalutud keskmist kapitalikulunormi.

RE kasutab ettevõtte raamatupidamises Tabelis 14.1 toodud põhivarade amortisatsiooninorme (kapitalikulunorme).

Tabel 14.1 RE poolt kasutatavad kapitalikulunormid

	Põhivara kapitalikulunorm %	Põhivara tehniline eluiga aastates
Katlamaja (kompleks)	3-5	20-33
Torustikud	kuni 5	kuni 20
Masinad ja seadmed	10	10

RE raamatupidamises on omavahenditest soojuse tootmiseks ja jaotamiseks soetatud põhivaradelt arvestatud kapitalikulu summas 1 400 € ehk 1,40 tuh €.

KA peab põhjendatuks ettevõtte poolt Taotluses kajastatud aasta 2012 kapitalikulu summas 1,40 tuh €.

Tabelis 15 on KA teostanud põhjendatud tulukuse arvestuse vastavalt Metoodika punktile 7.

Tabel 15. Põhjendatud tulukuse arvestus

	ühik	2012
Reguleeritud põhivara väärtus aasta alguses (RV ₀)	tuh €	20,530
Reguleeritud põhivara väärtus aasta lõpus (RV ₁)	tuh €	21,230
Keskmine reguleeritav põhivara (RV)	tuh €	20,880
Taotletav müügitulu (netokäive)	tuh €	105,17
Käibekapital 5% netokäibest (KK)	tuh €	5,26
Reguleeritav vara kokku (RV+KK)	tuh €	26,138
WACC	%	8,180
Põhjendatud tulukus	tuh €	2,14

Metoodika alusel põhjendatud tulukuse arvestus:

2012.a RV₀ = 20,530 tuh €, RV₁ = 21,230 tuh €. Taotletav müügitulu on 105,17 tuh €, millest käibekapital (KK) = 105,17*0,05 = 5,26 tuh €.

Seega kujuneb põhjendatud tulukuse väärtuseks $((RV_0+RV_1)/2+KK)*8,18\% = ((20,530+21,230)/2+5,26)*0,0818 = 2,14$ tuh €.

Kuna eelnevalt on KA lugenud põhjendatuks lubatud müügitulu komponendid (muutuvkulud, mittekontrollitavad kulud, tegevuskulud, kapitalikulu), siis aktsepteerib KA tariifiaastaks 2012 arvestatud põhjendatud tulukust summas 2,14 tuh €.

6. LUBATUD MÜÜGITULU JA SOOJUSE PIIRHIND

Soojuse piirhinna kooskõlastamine otseselt reguleeritava tegevuse osas toimub Metoodika punktist 8 lähtuvalt lubatud müügitulu arvutamise alusel. Lubatud müügitulu on ettevõtte reguleeritava tegevuse müügitulu regulatsiooniperioodil. Lubatud müügitulu arvutamisel võetakse arvesse KA poolt aktsepteeritud ärikulud ilma põhivara kulumita, kapitalikulu ning põhjendatud tulukus. Lubatud müügitulu arvutatakse eraldi otseselt reguleeritavale tegevusele kulude jagamise teel alljärgneva valemi abil:

$$T_{\text{lubatud}} = K \text{ tegevus} + A + T \text{ P.T.},$$

kus:

T_{lubatud} -lubatud müügitulu ehk regulaatori (KA) poolt reguleeritavate hindade alusel ettevõtja poolt regulatsiooniperioodil saadav müügitulu;

K^{tegevus} –ärikulud (muutuvkulud, mittekontrollitavad kulud ja tegevuskulud), mis ei sisalda reguleeritava tegevuse kapitalikulu (põhivara kulumit);
A -kapitalikulu (põhivara kulum);
T_{P.T} - põhjendatud tulukus (ärikasum).

Lubatud müügitulu alusel arvutatakse soojuse piirhind alljärgnevalt:

$$\text{Hind} = T_{\text{lubatud}}/m \quad (\text{€/MWh}),$$

kus:

T_{lubatud} - regulatsiooniperioodil lubatud müügitulu soojuse müügil;

m - regulatsiooniperioodil müüdav soojuse kogus.

RE taotlus taotletava lubatud müügitulu 105,17 tuh € ja soojuse piirhinna 51,55 €/MWh osas

07.10.2011 esitatud Taotluses soovib ettevõtte kooskõlastada tariifiaastaks 2012 soojuse müügitulu summas 105,17 tuh € ja soojuse piirhinnaks 51,55 €/MWh (Tabel 1).

KA seisukoht müügitulu ja soojuse piirhinna osas

Käesoleva kirja punktides 4.1, 4.2, 4.3 ja 5.5 on KA lugenud põhjendatuks lubatud müügitulu kujunemise komponendid (muutuvkulud summas 62,09 tuh € + mittekontrollitavad kulud summas 0,39 tuh € + tegevuskulud summas 39,15 tuh € + kapitalikulu summas 1,40 tuh € + põhjendatud tulukus summas 2,14 tuh €) soojuse müügitulu 2 040 MWh korral, mistõttu loeb KA põhjendatuks RE taotluses toodud lubatud müügitulu summas 105,17 tuh €.

Lubatud müügitulu alusel arvutatakse RE soojuse piirhind alljärgnevalt:

$$105,17 \text{ tuh €} / 2\,040 \text{ MWh} * 1000 = 51,55 \text{ €/MWh}$$

Saadud tulemus on arvanud ka RE (vt tabel 1).

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes KKütS § 1 lg 2, § 8 lg 3, § 29 p 5 ja

otsustan:

1. Kooskõlastada AS Revekor Linte ja Ruusa võrgupiirkonnale müüdava soojuse piirhind 51,55 €/MWh.
2. Vastavalt KKütS § 9 lõikele 9¹ on AS Revekor kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid (näiteks kütuse hinda), mis mõjutavad soojuse hinda tarbijale, ja esitama Konkurentsiametile uue piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul, arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui 5 % võrra.

3. Soojuse tootmiseks kasutatavate kütuste liikide, proportsioonide või tegevuskulude olulisel muutumisel on äriühing kohustatud esitama viivitamatult kooskõlastamiseks uue piirhinna.

Käesoleva otsusega mittenõustumisel on isikul õigus esitada 30 päeva jooksul alates käesoleva otsuse teatavaks tegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus Tallinna Halduskohtule.

Lugupidamisega,

/Allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor